

STEENOKKERZEEL, Vlaams-Brabantse gemeente, waar op 19-20 april 1974, op het kasteel van Ham, een conferentie plaats had, waarop - voor het eerst in de Belgische geschiedenis - traditionele regeringspartijen, in dit geval : de christen-democraten van de Christelijke Volkspartij (CVP) en de liberalen van de Partij voor Vrijheid en Vooruitgang / Parti pour la Liberté et le Progrès (PVV / PLP), in het raam van een formatieberaad en met het oog op een algemene regeling van de gemeenschapsvraagstukken, aan dezelfde tafel plaatsnamen met de regionale partijen, nl. Volksunie (VU), Rassemblement Wallon (RW) en Front Démocratique des Francophones (FDF).

Toen Leo Tindemans (CVP) na de verkiezingen van 10 maart 1974 er niet in geslaagd was een kabinet van christen-democraten en socialisten te vormen, wendde hij zich tot de liberalen (PVV / PLP) om een minderheidskabinet te kunnen samenstellen. De liberalen waren daartoe bereid, maar vroegen eerst een poging te wagen om ook de regionale partijen bij de coalitie te betrekken, wat een gewone en misschien zelfs een tweederde parlementaire meerderheid zou opleveren. Tindemans ging op het verzoek in; de regionale partijen van hun kant aanvaardden wat zij noemden : een gesprek van gemeenschap tot gemeenschap. Voorgezeten door de formateur, begon het „Conclaf” van Steenokkerzeel op 19 april om 10 uur en

eindigde op 20 april om 9 uur. Tijdens het beraad kwam het tot een diepgaand gesprek over de staats-hervorming. De delegaties werden het voorwaarde-lijk eens over een nieuwe formule van regionalise-ring, vooral wat de samenstelling, de bevoegdheden en de financiële middelen van de gewestraden betrof. Overeengekomen werd de Vlaamse en Waalse gewestraden samen te stellen uit de sena-toren resp. van Vlaanderen en Wallonië, en de Brusselse gewestraad uit de senatoren van de Brusselse agglomeratie, aangevuld met de helft van de agglomeratieraad. Het kwam uiteindelijk niet tot een akkoord, omdat de Vlaamse onderhande-laars van CVP, PVV en VU die zich aaneensloten, niet ingingen op de expansionistische eisen van de Franssprekende Brusselaars van FDF en PSC inzake de afbakening van Brussel. Toch werd na afloop door alle partijen gesteld, dat het overleg psychologisch positieve resultaten had opgeleverd en dat een nieuw gesprek diende te worden voor-bereid. Tindemans, die op 25 april een regering vormde van christen-democraten en liberalen, hield de contacten dan ook aan. Ze leidden tot een akkoord met het RW, dat bereid bleek te zijn tot toetreding tot de coalitie. Toen ook de VU verklaarde regeringsverantwoordelijkheid te willen dragen op basis van de door Tindemans geformu-leerde voorwaarden, maar het FDF afzijdig bleef, stelde RW-voorzitter Perin zijn veto tegen de intrede van de VU in het kabinet. Op 11 juni werd het RW opgenomen in de regering, wat de VU ontstemde en haar het Vlaams front van Steenok-kerzeel deed opzeggen. Half juli keurde het parle-ment een wetsontwerp goed „tot oprichting van gewestelijke instellingen in voorbereiding van de toepassing van art. 107 quater van de grondwet”. De regering zei dat het ontwerp in grote trekken de weerspiegeling was van het akkoord dat bijna bereikt was te Steenokkerzeel, op de kwestie-Brus-sel na, die ook in het ontwerp onopgelost bleef. De VU ontkende tijdens het parlementaire debat dat „de geest van Steenokkerzeel” geëerbiedigd was. Ongeacht de mislukking van het overleg, waarop de communisten en de socialisten niet uitgenodigd waren, moet Steenokkerzeel beschouwd worden als de eerste belangrijke poging om op Belgisch regeringsniveau te komen tot een verzoening van de traditionele staatspartijen met de regionale oppositiepartijen met het oog op een nieuw Belgisch vergelijk. Wat op het conclaaf mentaal door alle deelnemers onderschreven werd, zou de volgende maanden bevruchtend inwerken op de verdere evolutie van het communautaire denken.

MANU RUYS

STEENS. Een na handeldiende socialist (Oor